

HODNOTÍCÍ INFORMACE O ČINNOSTI NADACÍ – PŘÍJEMCŮ PŘÍSPĚVKU Z NADAČNÍHO INVESTIČNÍHO FONDU V ROCE 2012

1 Úvod

Hodnotící informace o činnosti nadací – příjemců příspěvku z Nadačního investičního fondu v roce 2012 (dále jen „Hodnotící informace“) je vládě předkládána na základě usnesení vlády ze dne 8. října 2003 č. 998. Podle tohoto usnesení je předseda Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (dále jen „RVNNO“) povinen předkládat takovou zprávu vládě každoročně vždy do konce příslušného kalendářního roku za rok předchozí. Stejně jako v minulých letech zpracovalo pro účely Hodnotící informace analýzu výročních zpráv nadací – příjemců příspěvku z Nadačního investičního fondu za rok 2012 Fórum dárců.

2 Nadační investiční fond

Nadační investiční fond (dále jen „NIF“) byl zřízen v roce 1991 zákonem č. 171/1991 Sb. pro účely podpory nadací určených Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky na návrh vlády. Vláda pro tento fond vyčlenila 1 % akcií z druhé vlny kupónové privatizace. V roce 1997 připravila tehdejší Rada vlády pro nadace (dnes RVNNO) návrh na rozdělení NIF nadacím, jehož základem byly dvě zásady:

- příspěvky z NIF dostanou nadace, které uspějí ve výběrovém řízení a které se osvědčily poskytováním grantů v minulosti,
- příspěvek z NIF je určen do nadačního jmění a nadace budou využívat na granty pouze každoroční výnosy.

Uzavřením smluv, převedením prostředků a následným prováděním kontroly nakládání s těmito prostředky a plnění smluvních povinností byl pověřen Fond národního majetku České republiky (dále jen „FNM ČR“).

V roce 1998 rozhodla vláda o vypsání výběrového řízení na příspěvek z NIF. Výběrového řízení na rozdělení příspěvku z NIF v I. etapě se mohly zúčastnit ty nadace, které splnily následující kritéria:

- 1) Doložily svou nejméně dvouletou existenci.
- 2) Doložily použití nejméně 500.000 Kč na obecně prospěšnou činnost v každém roce v období 1996 – 1997.
- 3) Předložily výkaz příjmů a výdajů potvrzený auditorskou zprávou, grantová pravidla, statut nadace a výpis z nadačního registru.
- 4) Celostátně působící nadace rozdělující granty se musela přihlásit do jedné z 6 oblastí, v níž chtěla výnosy z NIF rozdělovat: sociální a humanitární, zdravotní, kulturní, ochrana

lidských práv, ochrana životního prostředí, vzdělávání.

- 5) Nadace, které působily celostátně nebo rozdělovaly granty, ale rovněž plnily důležité společenské potřeby, se mohly přihlásit do sedmé oblasti.

V rámci I. etapy schválila Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky v červenci 1999 výsledky výběrového řízení a rozdělila **500 mil. Kč** z NIF **38 nadacím**. Dále byla samostatným usnesením Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky poskytnuta Nadačnímu fondu obětem holocaustu jednorázová finanční částka ve výši **300 mil. Kč**.

II. etapa rozdělování příspěvků z NIF proběhla v roce 2001 a výsledky výběrového řízení schválila Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky v prosinci 2001. Nadace účastníci se výběrového řízení musely splnit následující kritéria:

- 1) Doložit nejméně tříletou existenci
- 2) Doložit rozdělení grantů nejméně třem subjektům ve výši 100.000 Kč celkem za období 1998 – 1999.
- 3) Předložit zprávu auditora, statut, výroční zprávu, roční závěrku, výpis z nadačního registru, grantová pravidla, údaje o distribuci grantů podle oborů a okresů a dobrozdání tří osob obeznámených s činností nadace.
- 4) Nadace se musela přihlásit do jedné z 11 oblastí, v níž chtěla výnos z NIF rozdělovat: sociální a humanitární, zdravotní, kulturní, ochrana lidských práv, ochrana životního prostředí, vzdělávání, rozvoj regionálního a komunitního života, děti – mládež – rodina, ochrana nemovitých kulturních památek, rozvoj neziskového sektoru a jiné.

Celkem bylo v rámci II. etapy **64 nadacím** rozděleno **849,3 mil. Kč** a podíl na budoucích výnosech z prodeje akcií v portfoliu NIF.¹

Rozdělením této částky v II. etapě však nedošlo k ukončení rozdělování finančních prostředků v rámci této etapy. FNM ČR stále vlastnil část dosud neprodaných akcií, které patří do portfolia NIF. Mechanismus rozdělování zbývajících finančních prostředků je stanoven v příloze k usnesení vlády ze dne 8. ledna 2003 č. 18.² Na základě tohoto usnesení rozdělil FNM ČR na počátku roku 2003 mezi příslušné nadace částku **285 mil. Kč**.

V průběhu roku 2003 a 2004 došlo k další události, která měla vliv na výši finančních prostředků na účtu NIF. Akciová společnost ČEZ odkoupila od FNM ČR akcie regionálních elektroenergetických společností. Část těchto akcií patřila do portfolia NIF. ČEZ, a.s. se však s FNM ČR dohodl, že splátky za koupi těchto akcií splatí předčasně. Z tohoto důvodu částka na účtu NIF překročila hranici 200 mil. Kč. FNM ČR proto na přelomu let 2003 / 2004 rozdělil mezi příslušné nadace částku **215 mil. Kč**.

¹ Viz: Müller, Jiří: Kapitalizace českých nadací. Praha, Fórum dárců 2002.

² Podle tohoto usnesení je FNM ČR povinen rozdělit příslušným nadacím finanční prostředky vždy do tří měsíců od okamžiku, kdy částka na účtu NIF dosáhne minimální výše 200 mil. Kč. Pokud během dvou let od posledního rozdělování nebude této sumy dosaženo, převede FNM ČR nadacím částku, která bude na účtu k dispozici. Částky pod 20 mil. Kč se nepřevádějí. Nárok na tyto zbývajících prostředky mají všechny nadace, které uspěly ve výběrovém řízení v rámci II. etapy rozdělování NIF. Suma, na kterou mají nárok, je určena jejich bodovým ohodnocením, které získaly ve zmíněném výběrovém řízení.

Dne 20. srpna 2004 dosáhl zůstatek peněžních prostředků na účtu NIF částky 502.223.966,02 Kč. Z tohoto důvodu došlo ke konci roku 2004 k rozdělení částky **500 mil. Kč** mezi příslušné nadace.

V době, kdy FNM ČR začal rozesílat nadacím k podpisu dodatky ke smlouvám, které se týkaly rozdělování částky 500 mil. Kč, došlo k dalšímu, nečekanému nárůstu prostředků na účtu NIF o cca 105 mil. Kč. Výbor pro NIF RVNNO (dále jen „Výbor“) proto apeloval na FNM ČR, aby rozdělil částku ve výši 605 mil. Kč. FNM ČR to však odmítl učinit s tím, že v době, kdy bylo na účet NIF připsáno 105 mil. Kč, již probíhalo rozdělování částky 500 mil. Kč, a proto nebylo dosaženo částky 200 mil. Kč, nutné pro další rozdělování finančních prostředků.

Jak již bylo výše uvedeno, nadace jsou povinny rozdělovat každoroční výnos z příspěvku z NIF. Avšak vzhledem k tomu, že existují rozličné finanční instrumenty, do kterých lze příspěvek z NIF investovat, se otázka definice výnosu stala velice aktuální. Z těchto důvodů probíhala pod vedením Výboru v roce 2003 – 2004 na toto téma četná jednání a diskuse se zástupci FNM ČR a nadací. Výsledkem bylo rozhodnutí, že nadace budou povinny každoročně rozdělovat úrok z příspěvku z NIF, který je stanoven ve výši 0,5 úrokové sazby PRIBID pro 1 rok. Tato sazba se stanoví jako aritmetický průměr dvou hodnot PRIBID pro 1 rok vyhlášených Českou národní bankou a platných pro první a poslední kalendářní den v příslušném roce. Změna definice výnosu byla obsahem navrhovaného Dodatku č. 2., resp. 6, ke smlouvám mezi nadacemi a FNM ČR. Nadacím, které získaly příspěvek z NIF v II. etapě, bylo ještě v Dodatku č. 6 umožněno, aby až 15 % z příspěvku z NIF, získaného po 1. lednu 2005, nevložíly do svého nadačního jmění, ale rozdělily je na své vlastní programy. Tyto dodatky vzala vláda na vědomí svým usnesením ze dne 9. března 2005 č. 275.

Situace kolem NIF v roce 2005 byla poznamenána zejména tím, že k 31. prosinci 2005 mělo dojít (a také došlo) k zániku FNM ČR. Administrace NIF měla přejít na Ministerstvo financí (dále jen „MF“). V souvislosti s touto změnou chtěl Výbor iniciovat převod smluvních povinností nadací – příjemců příspěvku z NIF (dále jen „příjemci NIF“) do zákona o nadacích a nadačních fondech. Členové Výboru se totiž obávali, že převedením problematiky NIF z FNM ČR na MF by mohlo dojít k poklesu zejména kontrolních aktivit, vzhledem k již tak objemné agendě MF. Novelu zákona o nadacích a nadačních fondech se však nepodařilo prosadit. Od 1. ledna 2006 tak převzalo administrativu spojenou s NIF MF.

V roce 2006 došlo na základě usnesení vlády ze dne 19. července 2006 č. 872, o změně usnesení vlády ze dne 10. října 2001 č. 1025, o návrhu na rozdělení zbývajících finančních prostředků vyčleněných pro NIF ve druhé etapě, ke snížení hranice potřebné pro zahájení rozdělování zbývajících finančních prostředků z účtu NIF, a to z 200 mil. Kč na 100 mil. Kč. V důsledku toho bylo v druhé polovině roku 2006 rozděleno příslušným nadacím **109,5 mil. Kč**.

3 Podklady pro Hodnotící informaci a metodika

Příspěvek z NIF v I. etapě rozdělování získalo celkem 39 nadací, ve II. etapě 64 nadací. Celkem obdrželo příspěvek z NIF 73 nadací. Jedna nadace prostředky z I. etapy nepřijala. K 31. prosinci 2010 byla jedna nadace v likvidaci a dvě nadace příspěvek vrátily. V roce 2012 žádné změny neproběhly. Fórum dárců, které pro účely Hodnotící informace

zpracovalo pro sekretariát RVNNO analýzu výročních zpráv příjemců NIF, oslovilo soubor celkem 69 nadací.

Výroční zprávy získalo Fórum dárců přímo od nadací, dále od sekretariátu RVNNO a z Obchodního rejstříku, resp. www.justice.cz. Veškeré sledované údaje byly získány z výročních zpráv a dále z dotazníků, které zjišťovaly informace nad rámec výročních zpráv. Celkově se podařilo získat 59 výročních zpráv a / nebo 58 vyplněných dotazníků.³

Údaje od nadací, které nedodaly vyplněný dotazník, byly získány ze zaslaných a / nebo veřejně dostupných výročních zpráv za rok 2012. Při zpracovávání analýzy příjemců NIF nemohla být zahrnuta data od Nadace ARBOR VITAE a Nadace Bezpečná Olomouc. Ke dni sestavení analýzy od nich Fórum dárců totiž přes veškeré snahy neobdrželo jakoukoliv informaci a jejich výroční zprávy nebyly k dispozici ani na www.justice.cz.

Fórum dárců provedlo kompletní analýzu kapacity příjemců NIF I. a NIF II. na základě údajů, které příjemci NIF uvedli ve svých výročních zprávách za rok 2012, tj. pro sledované období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2012. Údaje shrnují celkovou kapacitu příjemců NIF bez ohledu na to, zda obdrželi příspěvek v I. nebo II. etapě. Pro srovnání byly do tabulek zahrnuty rovněž údaje z analýzy za rok 2011.

69 příjemců z NIF podle sídel v jednotlivých krajích:

- 32 Praha
- 10 Jihomoravský⁴
- 3 Jihočeský
- 3 Královehradecký
- 4 Liberecký
- 4 Plzeňský
- 2 Středočeský
- 2 Ústecký⁵
- 2 Moravskoslezský
- 2 Zlínský
- 2 Olomoucký
- 2 Pardubický⁶
- 1 Vysočina

Nadace, jejichž údaje nebyly ověřeny prostřednictvím dotazníku:

- Nadace ARBOR VITAE
- Nadace barokního divadla zámku Český Krumlov
- Nadace Bezpečná Olomouc
- Nadace dobré dílo sester sv. Karla Boromejského
- Nadace knihoven
- Nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“

³ Data byla sbírána a vyhodnocována k rozhodnému dni 16. září 2013.

⁴ Od roku 2013 je v tomto kraji zahrnuta Nadace zdraví pro Moravu, protože změnila svoje sídlo z Prahy do Jihomoravského kraje.

⁵ Komunitní nadace Euroregionu Labe se v roce 2010 přejmenovala na Ústeckou komunitní nadaci.

⁶ Od roku 2012 je v tomto kraji zahrnuta Nadace mezinárodní potřeby, protože změnila svoje sídlo z Libereckého kraje na Pardubický.

- Nadace Pangea
- Nadace prof. Vejdovského
- Nadace rozvoje zdraví
- Nadace Rudolfa Löwyho a plzeňských židů na záchranu plzeňských synagog
- Nadace Universitas Masarykiana

Žádné informace nedodaly tyto nadace:⁷

- Nadace ARBOR VITAE
- Nadace Bezpečná Olomouc

4 Analýza výročních zpráv příjemců NIF

V rámci analýzy výročních zpráv příjemců NIF byly sledovány následující kategorie:

Kategorie A: Nadační jmění souboru 69 příjemců

V průběhu dvou etap rozdělování příspěvků z NIF byly nadacím poskytnuty příspěvky v celkové výši **2.419.742.000 Kč**. 484 mil. Kč bylo v první etapě rozdělování NIF poskytnuto 38 nadacím. 300 mil. Kč bylo na návrh vlády a rozhodnutím Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky poskytnuto Nadačnímu fondu obětem holocaustu. 849,3 mil. Kč bylo v druhé etapě rozdělování NIF poskytnuto 64 nadacím. Celkem získalo příspěvek z Nadačního investičního fondu 69 nadací a 1 nadační fond. Jejich jmenný seznam je přílohou této analýzy.

V roce 2012 nebyly z NIF rozděleny žádné příspěvky. Zatím poslední částka byla nadacím rozdělena v roce 2006 s tím, že k zápisu těchto příspěvků do nadačního jmění docházelo na začátku roku 2007.

Tabulka č. 1: Přehled přijatých prostředků z NIF⁸

Kraje podle sídel příjemců NIF	NIF I	NIF II celkem ⁹	V roce 2006 obdržely nadace z NIF II	Celkem NIF
Jihomoravský	87 454 000	260 143 000	14 550 000	347 597 000
Jihočeský	5 565 000	66 420 000	3 715 000	71 985 000
Královéhradecký	0	49 061 000	2 744 000	49 061 000
Liberecký	41 352 000	133 594 000	7 472 000	174 946 000
Moravskoslezský	13 825 000	51 576 000	2 885 000	65 401 000
Olomoucký	6 701 000	44 531 000	2 490 000	51 232 000

⁷ Jedná se o nadace, které do výše uvedeného data, tedy do 16. září 2013, ani nevyplnily dotazník, ani neodevzdaly svoji výroční zprávu na Úřad vlády, do Fóra dárců, dokonce ani nebyla dostupná alespoň elektronicky na jejich internetových stránkách ani ve sbírce listin na www.justice.cz.

⁸ V analýze jsou počínaje rokem 2013 údaje o Nadaci zdraví pro Moravu zahrnuty v rámci Jihomoravského kraje, a to z toho důvodu, že se nadace v roce 2013 přestěhovala z hlavního města Prahy právě do Jihomoravského kraje.

⁹ Včetně příspěvku NIF II v roce 2006.

Pardubický	4 822 000	29 940 000	1 675 000	34 762 000
Plzeňský	38 458 000	98 374 000	5 503 000	136 832 000
Praha	244 389 000	1 024 513 000	56 385 000	1 268 902 000
Středočeský	7 396 000	66 420 000	3 715 000	73 816 000
Ústecký	11 866 000	59 124 000	3 307 000	70 990 000
Vysočina	0	27 926 000	1 562 000	27 926 000
Zlínský	0	46 292 000	2 589 000	46 292 000
Celkem	461 828 000	1 957 914 000	108 592 000	2 419 742 000

Příjemci NIF byli povinni zapsat příspěvky z NIF do nadačního jmění u příslušného rejstříkového soudu. Na rozdíl od I. etapy, ve které byl celý obdržovaný příspěvek určen do nadačního jmění, měly nadace ve II. etapě možnost požádat o okamžité rozdělení části příspěvku ve výši do 15 % na granty.

Sledované ukazatele:

A1 – Celková výše zaregistrovaného nadačního jmění

Celková výše nadačního jmění zaregistrovaného v nadačním rejstříku k 31. prosinci 2012 u nadací ze sledovaného souboru (příjemců NIF) činila **3.591.758.094 Kč**.

Nadacím se daří získávat prostředky jak do nadačního jmění, tak na nadační příspěvky, tzn. na podporu svých programů.

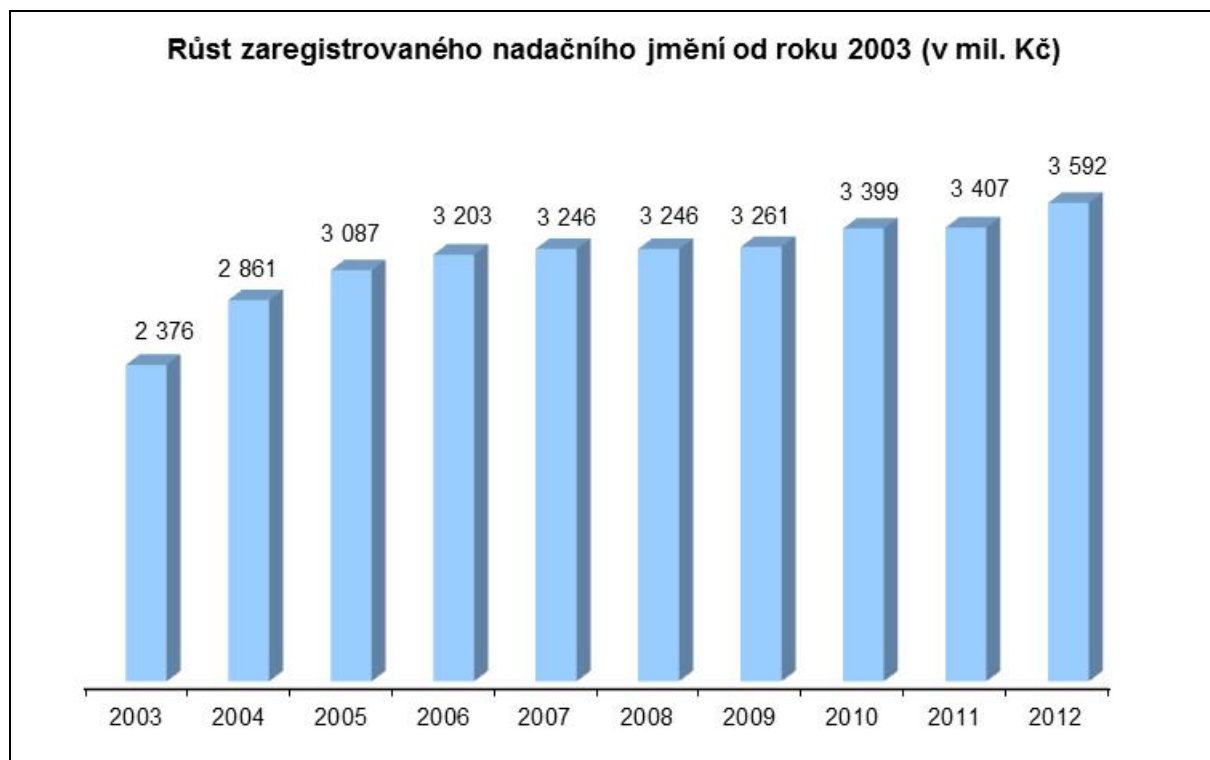
Tabulka č. 2: Celková výše zaregistrovaného nadačního jmění

Kraje podle sídel příjemců NIF	Celková výše zaregistrovaného nadačního jmění k 31. 12. 2009	Celková výše zaregistrovaného nadačního jmění k 31. 12. 2010	Celková výše zaregistrovaného nadačního jmění k 31. 12. 2011	Celková výše zaregistrovaného nadačního jmění k 31. 12. 2012
Jihomoravský	334 071 262	339 128 002	339 490 519	375 032 814
Jihočeský	72 132 039	71 965 436	72 171 287	71 973 608
Královéhradecký	47 806 170	47 806 170	47 806 170	386 102 170
Liberecký	243 114 161	213 174 161	214 174 161	214 674 161
Moravskoslezský	62 500 000	62 600 000	62 600 000	62 600 000
Olomoucký	51 088 566	51 173 432	51 962 000	51 173 432
Pardubický	5 430 050	36 257 050	36 257 450	44 922 478
Plzeňský	134 953 154	191 956 782	195 051 782	192 061 782
Praha	1 995 708 072	2 071 243 536	2 073 242 249	1 885 527 470
Středočeský	98 716 000	98 716 000	98 706 000	92 510 000
Ústecký	112 262 181	112 263 071	112 263 071	112 263 072
Vysočina	28 426 000	28 426 000	28 541 075	28 541 075
Zlínský	74 376 032	74 376 032	74 376 032	74 376 032
Celkem	3 260 583 686	3 399 085 672	3 406 641 796	3 591 758 094

Víceleté sledování růstu nadačního jmění příjemců NIF poskytuje představu o dlouhodobější finanční stabilitě nadací. Srovnání vývoje objemu nadačního jmění

u analyzovaného souboru nadací v jednotlivých letech ukazuje, že trendem je stálý mírný nárůst nadačního jmění. V průběhu roku 2012 byl tento trend rovněž naplňován a objem nadačního jmění ukázal nárůst.

Graf č. 1: Růst zaregistrovaného nadačního jmění od roku 2003 (v mil. Kč)

Kategorie B: Nadační příspěvky (granty) udělené 67¹⁰ příjemci z NIF

V souboru 67 příjemců tvoří převážnou většinu nadace působící v několika programových oblastech a poskytující nadační příspěvky do více regionů České republiky, v Praze působí převážně celorepublikově fungující nadace.

Sledované ukazatele:

B1 – Celková výše rozdělených nadačních příspěvků (grantů)

V roce 2012 rozdělily nadace **252.741.294 Kč**, což je o 25,2 mil. Kč méně než v roce 2011. To bylo způsobeno zejména poklesem výše rozdělovaných grantů ze strany nadací se sídlem v Praze, a to o téměř 22,6 mil. Kč. Nadace rozdělují prostředky podle pravidla PRIBID dle aktuálních znění smluv s MF. Vzhledem k víceletému sledování výše rozdělených grantů u analyzovaného souboru nadací je vidět, že objem rozdělených prostředků (grantů) v letech postupně klesá.

¹⁰ Informace nebylo možné získat od těchto nadací: Nadace ARBOR VITAE a Nadace Bezpečná Olomouc.

Tabulka č. 3: Celková výše rozdělených nadačních příspěvků

Kraje podle sídel příjemců NIF	Celková výše rozdělených nadačních příspěvků za rok 2008	Celková výše rozdělených nadačních příspěvků za rok 2009	Celková výše rozdělených nadačních příspěvků za rok 2010	Celková výše rozdělených nadačních příspěvků za rok 2011	Celková výše rozdělených nadačních příspěvků za rok 2012
Jihomoravský	28 930 949	19 777 883	16 433 672	45 553 467	44 515 787
Jihočeský	2 150 224	1 667 725	1 076 068	928 585	982 776
Královéhradecký	1 643 997	1 623 066	1 475 035	1 238 177	2 202 556
Liberecký	14 485 464	18 677 494	18 243 968	13 395 457	11 368 269
Moravskoslezský	2 202 443	2 061 638	1 863 953	1 810 733	1 950 962
Olomoucký	791 000	0	367 200	1 069 196	1 049 890
Pardubický	7 068 550	4 700 123	8 529 160	8 794 388	9 957 554
Plzeňský	8 398 469	10 446 234	8 235 826	6 952 537	6 220 141
Praha	321 549 774	270 562 644	234 598 548	188 880 835	166 325 883
Středočeský	838 344	1 118 455	1 443 987	3 536 978	2 297 624
Ústecký	5 131 172	4 416 948	4 634 517	4 033 588	4 580 652
Vysočina	1 036 000	808 000	1 092 500	596 000	583 000
Zlínský	973 600	1 080 390	1 119 600	1 130 800	706 200
Celkem	395 199 986	336 940 600	299 114 034	277 920 741	252 741 294

Tabulka č. 4 porovnává objem výnosů z NIF stanovených podle úrokové sazby PRIBID a částku, která byla na nadační příspěvky skutečně rozdělena. V tabulce jsou pro srovnání uvedeny, kromě údajů za rok 2012, také výsledky z roku 2011.

Tabulka č. 4: Porovnání výnosů určených k rozdělení dle úrokové sazby PRIBID se skutečným objemem rozdělených výnosů z příspěvku NIF

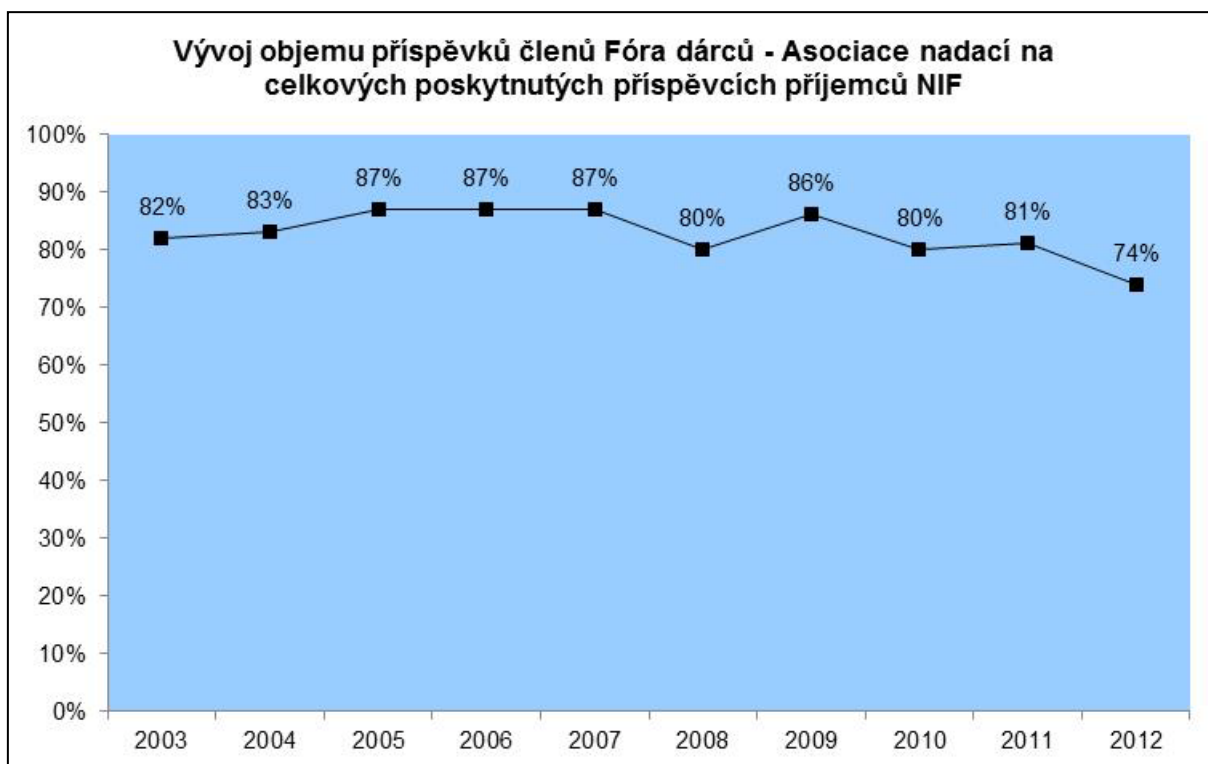
Kraje podle sídel příjemců NIF	Povinná částka k rozdělení z NIF dle PRIBIDU za rok 2011 pro granty Kč	Reálná částka rozdělená z NIF za rok 2011 pro granty Kč	Povinná částka k rozdělení z NIF dle PRIBIDU za rok 2012 pro granty Kč ¹¹	Reálná částka rozdělená z NIF za rok 2012 pro granty Kč
Jihomoravský	2 331 112	2 962 344	2 075 057	4 123 231
Jihočeský	495 564	729 500	398 230	802 776
Královéhradecký	328 261	781 953	2 136 303	898 761
Liberecký	1 470 627	1 805 178	1 187 792	2 279 090
Moravskoslezský	429 843	1 105 708	346 366	866 141
Olomoucký	356 797	1 055 396	180 439	1 049 890
Pardubický	248 962	989 000	248 556	1 166 600
Plzeňský	1 339 323	2 126 400	1 062 678	1 987 000

¹¹ V tabulce jsou započteny pouze povinné částky k rozdělení z NIF dle PRIBIDU pro granty od nadací, od kterých byly k dispozici reálné částky rozdělené z NIF pro granty. Za rok 2012 jsou tyto údaje k dispozici od 67 nadací. Informace nebylo možné získat od nadací: Nadace ARBOR VITAE a Nadace Bezpečná Olomouc. Celkový PRIBID všech 69 nadací je **19.873.198 Kč**. Vzorec pro výpočet PRIBIDU je **0,5 x 1,1066 x 1/100 x registrovaná výše příspěvku z NIF v nadačním jmění v Kč**.

Praha	11 829 801	19 261 719	10 286 204	17 309 049
Středočeský	677 765	878 115	511 858	1 302 797
Ústecký	770 854	1 678 792	621 152	976 644
Vysočina	195 977	209 000	157 918	195 000
Zlínský	510 703	197 748	411 523	318 200
Celkem	20 985 589	33 780 853	19 624 074	33 275 179

Z Grafu č. 2 je patrný pokles výše objemů nadačních příspěvků poskytnutých členy Fóra dárců – Asociace nadací, které tvoří významnou většinu na celkových poskytnutých příspěvcích. Asociace nadací v roce 2012 sdružovala celkem 32 nadací z celkových 69 příjemců NIF. Oproti roku 2011 došlo k mírnému poklesu. V roce 2012 poskytly členské nadace příspěvky ve výši **186.619.234 Kč**. Příspěvky členských nadací Fóra dárců tvoří podíl 74 % na celkové částce rozdělené příjemci NIF.

Graf č. 2: Vývoj objemu příspěvku členů Fóra dárců – Asociace nadací na celkových poskytnutých příspěvcích příjemců NIF

Příjemci NIF rozdělili všechny nadační příspěvky v roce 2012 do několika programových oblastí (viz Graf č. 3).¹² Pro informaci uvádíme původní přehled programových oblastí, z nichž si museli příjemci NIF zvolit. Do těch potom rozdělovali výnosy z příspěvku z NIF. Kategorie byly následující:

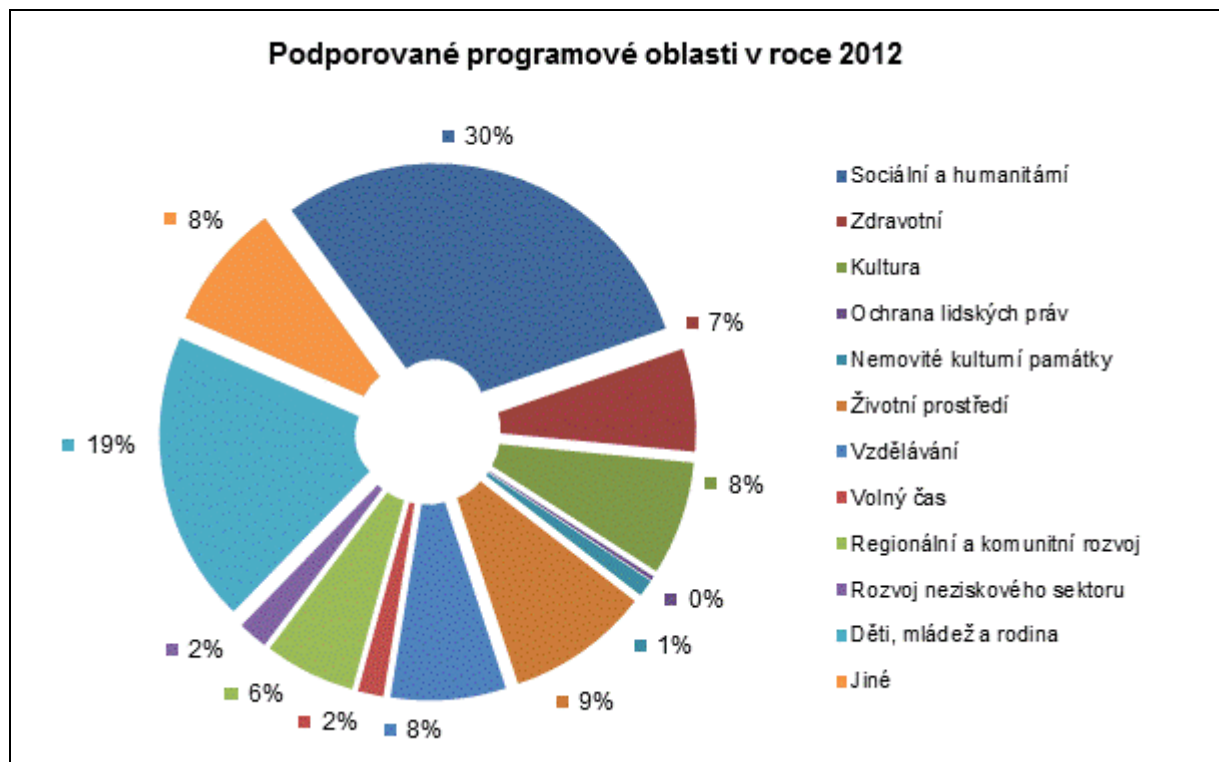
¹² Údaje v Grafech č. 3, 5 a 8 vyplývají z vyhodnocení dotazníků, které zjišťovaly informace nad rámec výročních zpráv. Vyplněný dotazník poskytlo 57 nadací. Rozdíly v údajích za rok 2011 a 2012 mohou být kromě jiného způsobeny tím, že nebylo možné získat od nadací některá data.

- 1) sociální a humanitní
- 2) zdravotní
- 3) kultura
- 4) ochrana lidských práv
- 5) nemovité kulturní památky
- 6) životního prostředí
- 7) vzdělávání
- 8) volný čas
- 9) regionální a komunitní život
- 10) rozvoj neziskového sektoru
- 11) děti, mládež a rodina
- 12) jiné

Vzhledem k tomu, že dodatky z roku 2006 povinnost rozdělovat výnosy do vymezených oblastí, do kterých nadace obdržely příspěvky z NIF, zrušily, vyplývá z toho, že nadace mohly v roce 2012 rozdělovat výnosy do kterékoliv oblasti v souladu se svým statutem.

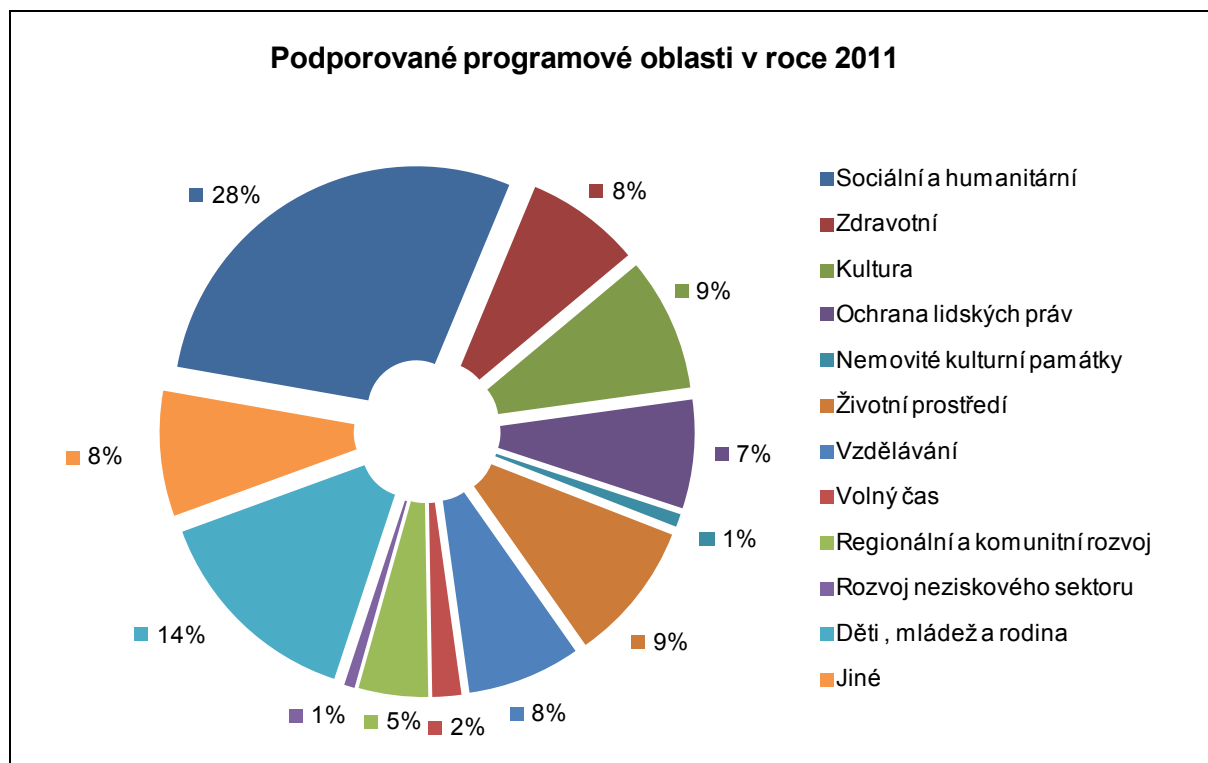
V roce 2012 bylo nejvíce nadačních příspěvků poskytnuto do oblasti sociální a humanitární (30 %) a podpory dětí, mládeže a rodiny (19 %). Další podpora byla směřována do oblasti životního prostředí (9 %), kultury (8 %) a jiných oblastí (8 %). Naopak nejméně prostředků bylo rozděleno do následujících oblastí: ochrana lidských práv (0 %), ochrana nemovitých kulturních památek (1 %), podpora volného času (2 %) a rozvoj neziskového sektoru (2 %).

Graf č. 3: Podporované programové oblasti v roce 2012

I v roce 2011 bylo nejvíce nadačních příspěvků poskytnuto do oblasti sociální a humanitární (28 %) a podpory dětí, mládeže a rodiny (14 %). Další podpora byla směřována do oblasti kultury (9 %) a životního prostředí (9 %). Nejméně prostředků bylo rozděleno do následujících oblastí: podpora volného času (2 %), ochrana nemovitých kulturních památek (1 %) a rozvoj neziskového sektoru (1 %).

Graf č. 4: Podporované programové oblasti v roce 2011

B2 – Počet rozdělených nadačních příspěvků (grantů)

V roce 2012 rozdělili příjemci NIF ze všech dostupných finančních zdrojů celkem 7375 nadačních příspěvků třetím subjektům. V roce 2012 bylo podpořeno celkem 7333 příjemců. Rozdíl mezi oběma údaji (poskytnutými příspěvků a počtem příjemců) tvoří případy, kdy jeden subjekt obdržel v kalendářním roce více než jeden nadační příspěvek od stejné nadace.

Tabulka č. 5: Počet rozdělených nadačních příspěvků

Kraje podle sídel příjemců NIF	Počet nadačních příspěvků za rok 2008	Počet nadačních příspěvků za rok 2009	Počet nadačních příspěvků za rok 2010	Počet nadačních příspěvků za rok 2011	Počet nadačních příspěvků za rok 2012
Jihomoravský	556	409	375	201	387
Jihočeský	41	60	92	65	57
Královéhradecký	208	130	134	99	150
Liberecký	492	487	567	620	638
Moravskoslezský	39	34	35	34	36
Olomoucký	6	0	6	11	3

Pardubický	3	2	21	26	158
Plzeňský	436	364	390	412	367
Praha	4 204	4 586	5 762	6 165	5 247
Středočeský	27	39	48	68	55
Ústecký	30	140	145	119	125
Vysočina	98	79	118	64	72
Zlínský	71	82	88	83	80
Celkem	6 211	6 412	7 781	7 967	7 375

B3 – Struktura příjemců nadačních příspěvků

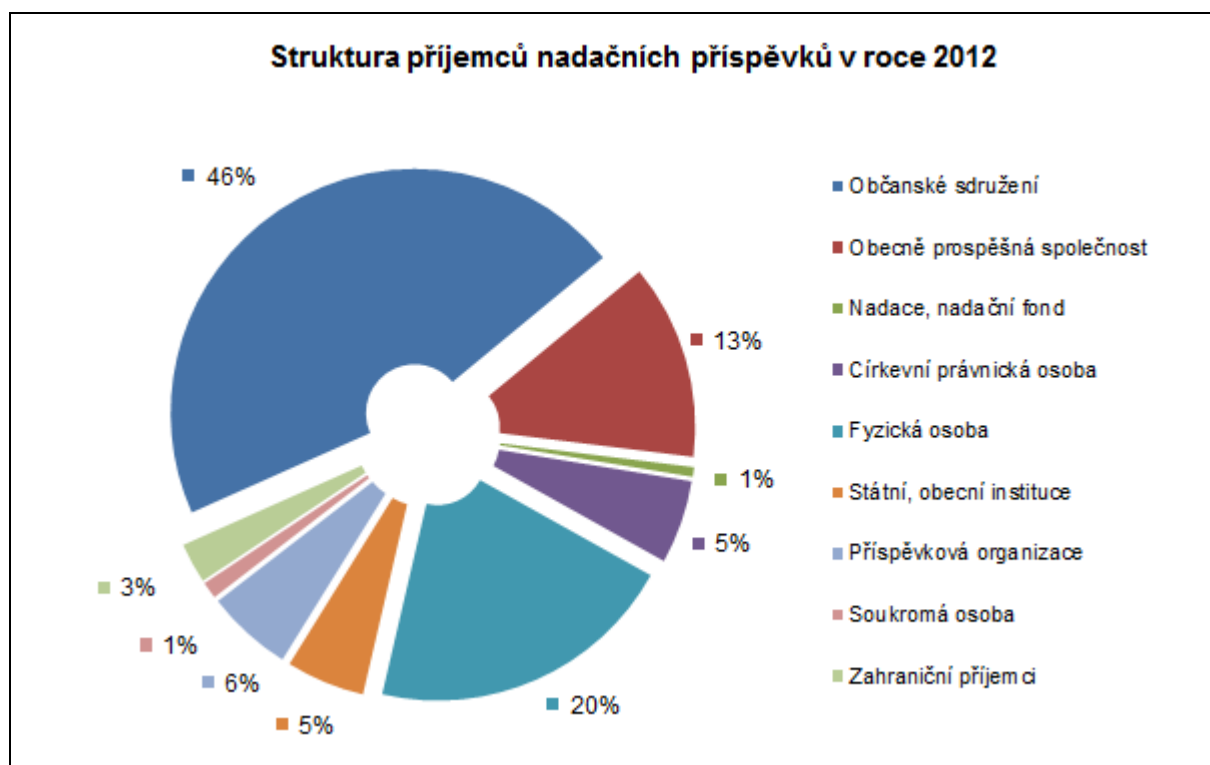
Mezi příjemci (obdarovanými) všech nadačních příspěvků (grantů) od nadací ve sledovaném souboru figurují následující typy organizací:

- občanské sdružení
- obecně prospěšná společnost
- nadace a nadační fond
- církevní právnická osoba
- fyzická osoba
- státní, obecní instituce
- příspěvková organizace
- soukromý subjekt (podnikatelské subjekty)
- zahraniční příjemce

Graf č. 5 ukazuje, v jakém poměru jsou zastoupeny jednotlivé typy příjemců nadačních příspěvků (obdarovaní).

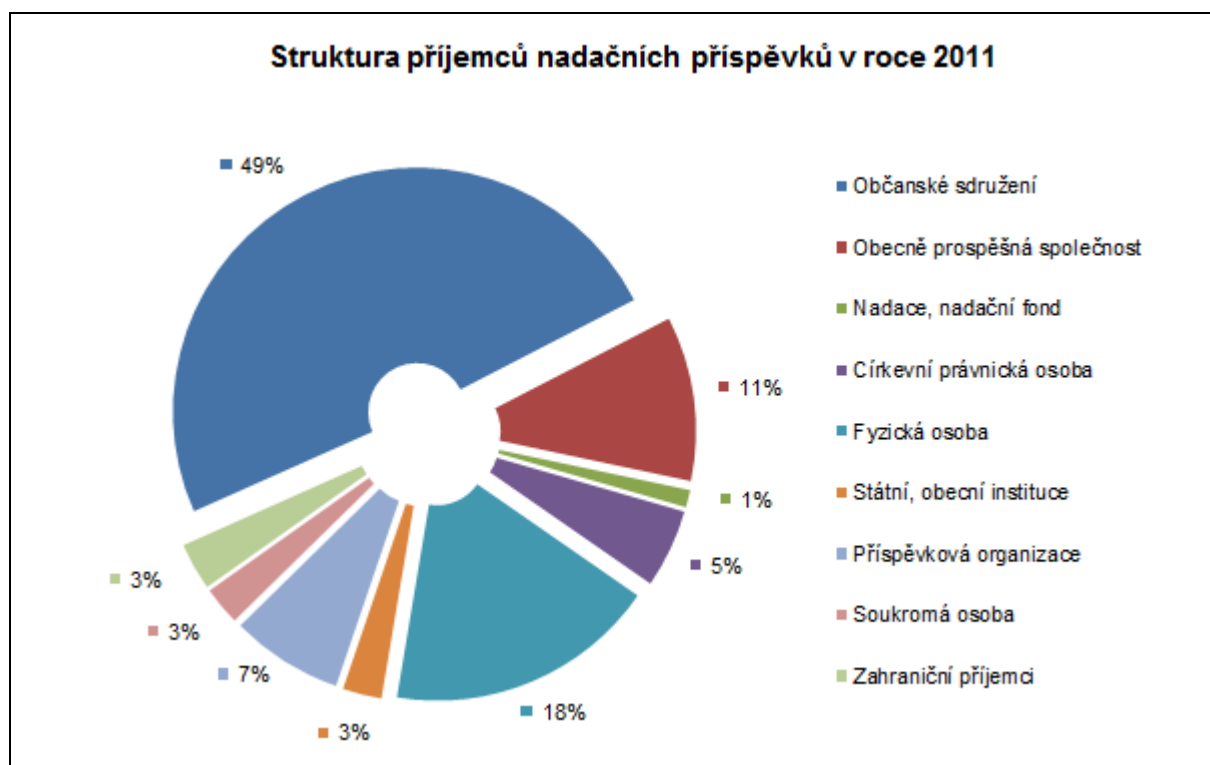
Nejpočetnější podpořenou skupinu tvoří občanská sdružení (**46 %**), s odstupem následovaná fyzickými osobami (**20 %**) a obecně prospěšnými společnostmi (**13 %**). Nejmenší objem příspěvků získaly nadace a nadační fondy (**1 %**), soukromé osoby (**1 %**) a zahraniční příjemci (**3 %**).

Graf č. 5: Struktura příjemců nadačních příspěvků v roce 2012

Struktura příjemců má téměř stejné rozdělení, jako v loňském roce. V roce 2011 byly nejvíce podporovanými subjekty občanská sdružení (**49 %**), fyzické osoby (**18 %**) a obecně prospěšné společnosti (**11 %**). Nejméně podporovanými příjemci kromě nadací a nadačních fondů (**1 %**), soukromých osob (**3 %**) a zahraničních příjemců (**3 %**) byly také státní a obecní instituce (**3 %**).

Graf č. 6: Struktura příjemců nadačních příspěvků v roce 2011

Kategorie C: Finanční zdroje pro nadace

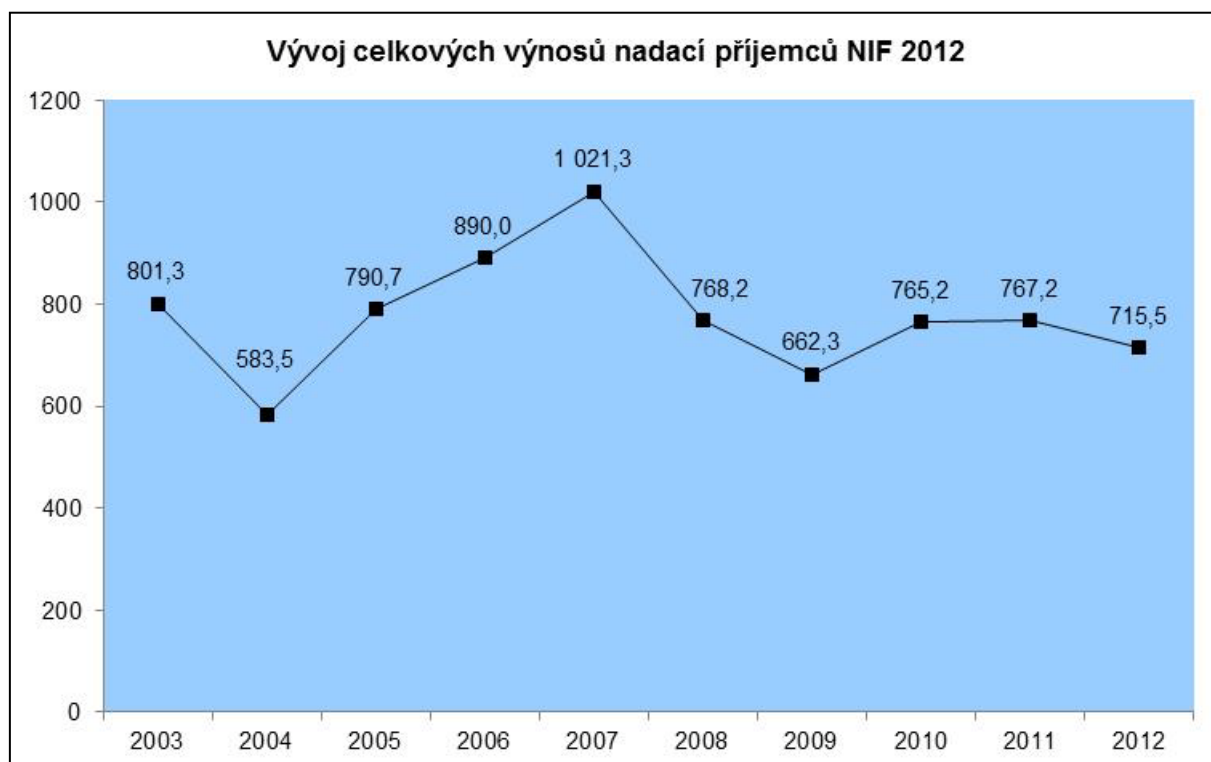
Nadace mohou pro svou činnost získávat finanční zdroje z několika hlavních zdrojů. Vedle výnosů z nadačního jmění a ostatního majetku jsou to dary (od firem, jednotlivců, zahraničních nadací apod.), příjmy z vlastní činnosti a prostředky od veřejných institucí (stát, obec, Evropské unie atd.).

V dotazníkovém šetření nadace uváděly, z jakých níže uvedených typů finančních zdrojů čerpaly své prostředky v roce 2012:

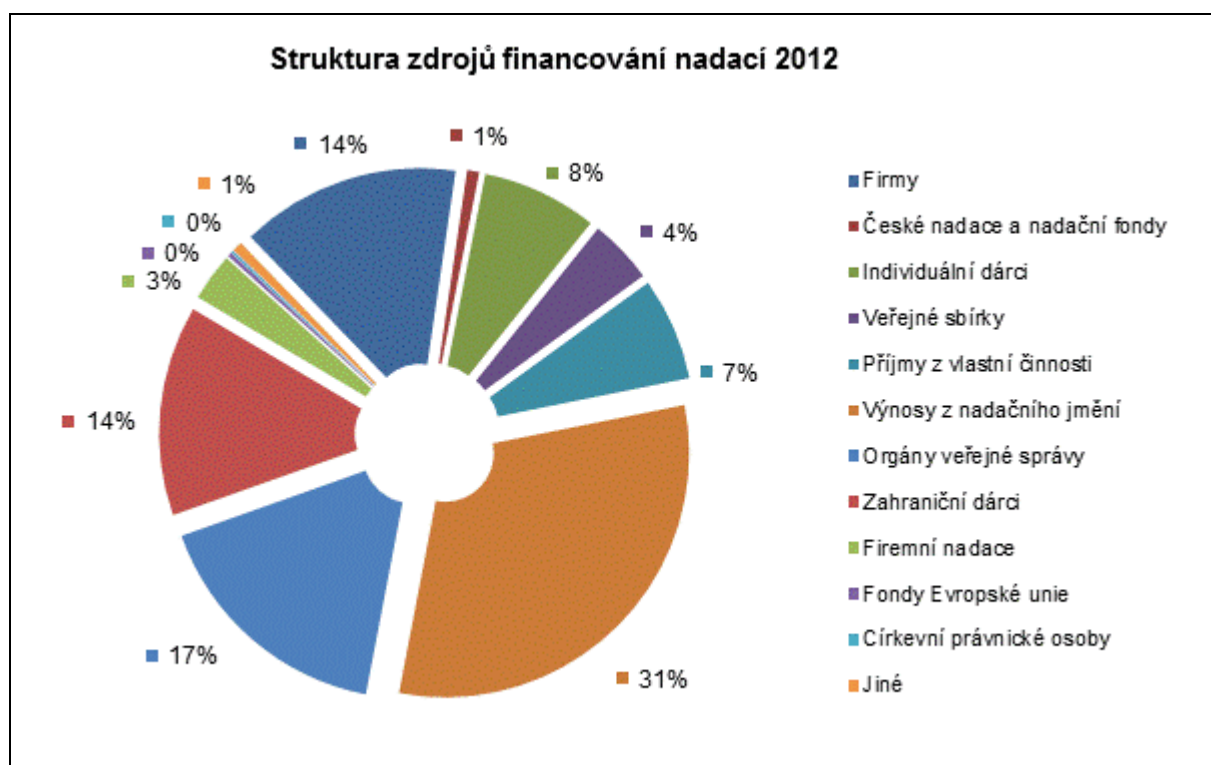
- firmy
- české nadace a nadační fondy
- individuální dárci
- veřejné sbírky
- příjmy z vlastní činnosti
- kapitálové výnosy z nadačního jmění
- veřejná správa
- zahraniční dárci
- firemní nadace
- fondy Evropské unie
- církevní právnické osoby
- jiné

Jak je patrné z uvedeného grafu, celkové výnosy sledovaných nadací v roce 2012 mírně klesly (o 51,7 mil. Kč).

Graf č. 7: Vývoj celkových výnosů příjemců NIF

Graf č. 8: Struktura zdrojů financování nadací v roce 2012

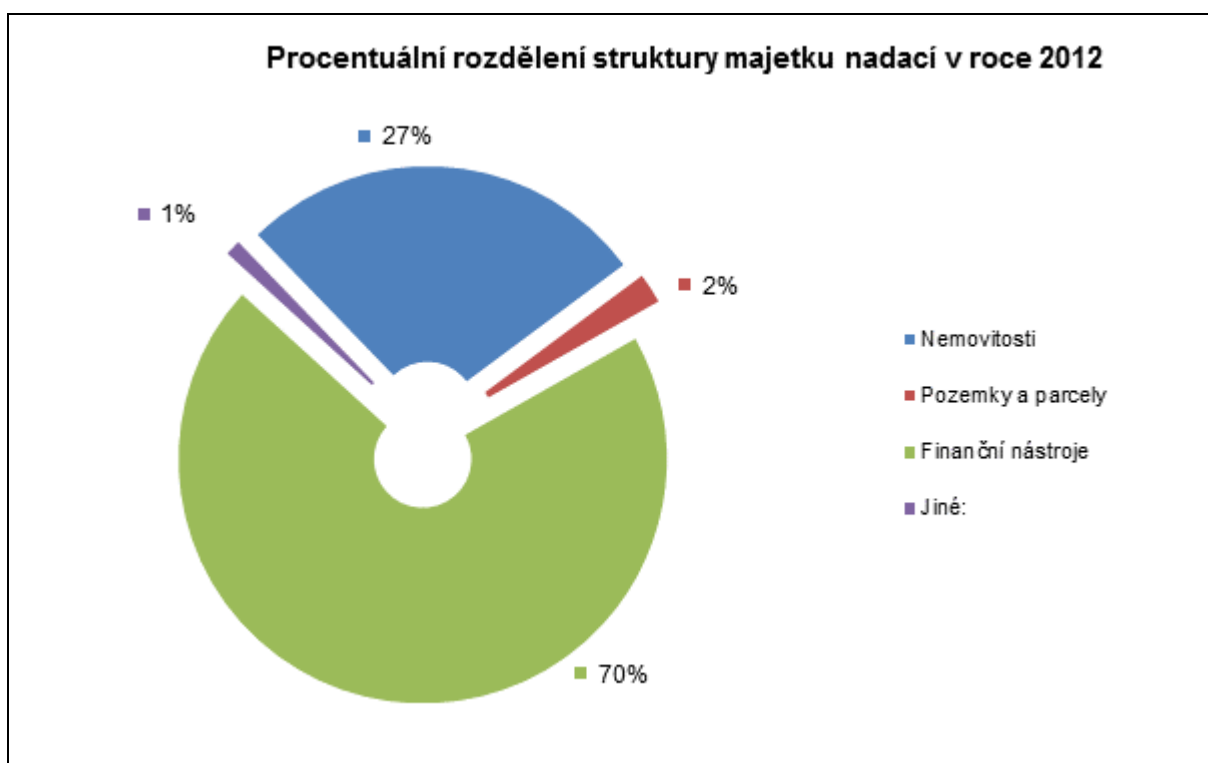
Struktura výnosů nadací byla ve sledovaném období zpracována u objemu přibližně **715,5 mil. Kč**. Nejvýznamnější zdroje jsou výnosy z nadačního jmění (**31 %**). Dále příjmy z vlastní činnosti nadace (**17 %**) a zahraniční dárci (**14 %**). V porovnání s rokem 2011 má struktura zdrojů financování téměř stejné rozdělení. O celých **5 %** klesly sledovaným nadacím výnosy z fondů Evropské unie. Nejmenší skupinou zdrojů financování jsou církevní české nadace a nadační fondy (**1 %**).

Kategorie D: Skladba majetku nadací

Za rok 2012 bylo v rámci analýzy nadací – příjemců prostředků z NIF sledováno také to, jak a do jakých nástrojů investují svůj majetek. V posledních letech totiž byl zaznamenán ze strany nadací zájem o informace o různých investičních nástrojích, a také jiných než výhradně finančních investičních možnostech. Rovněž bylo zjištěno, že v reakci na hospodářskou krizi a její dopady se nadace s jejich správními radami začaly velmi intenzivně zajímat o diverzifikaci investovaných prostředků a majetku vůbec. Největší zájem ze strany nadací je dlouhodoběji zejména o půdu a nemovitosti.

Z celkového souboru 69 sledovaných nadací se údaje o rozložení jejich jmění za rok 2012 podařilo alespoň v nějakém formátu získat od 49 nadací.

Graf č. 9: Procentuální rozdělení struktury majetku nadací v roce 2012

V porovnání s loňským rokem 2011 neproběhla ve sledovaném roce 2012 žádná významnější změna struktury procentuálního rozdělení majetku nadací u akcií a finančních investičních nástrojů a případné posuny jsou pouze v řádu jednotek procentních bodů.

Graf č. 10: Procentuální rozdělení majetku nadací, podrobnější přehled

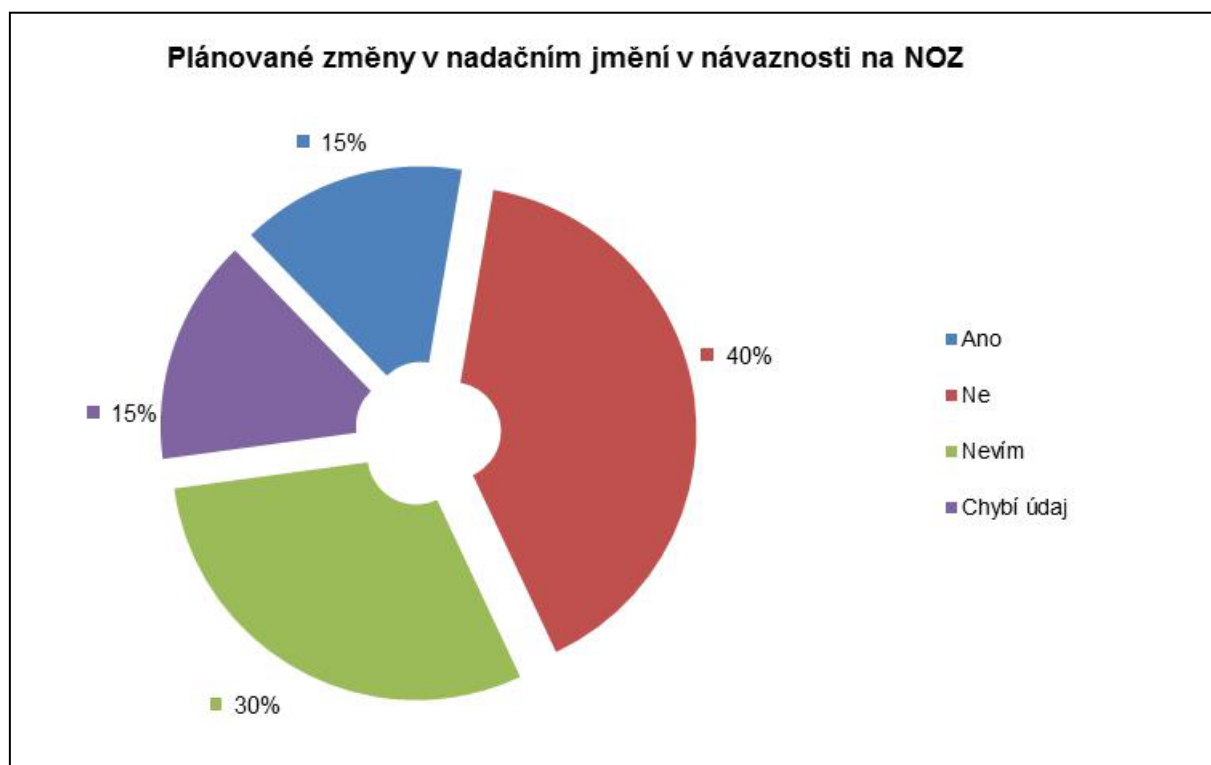

Výsledky zkoumání tak opět potvrdily, že nadace diverzifikovaly svoje finanční zdroje a část svých prostředků, téměř 30 %, vložily do nemovitostí a pozemků. Klíčová je i nadále jednoznačně snaha o rozložení investičního rizika a diverzifikace investičních nástrojů.

Kategorie E: Očekávané změny v souvislosti s novým občanským zákoníkem, který nabude účinnosti dne 1. ledna 2014

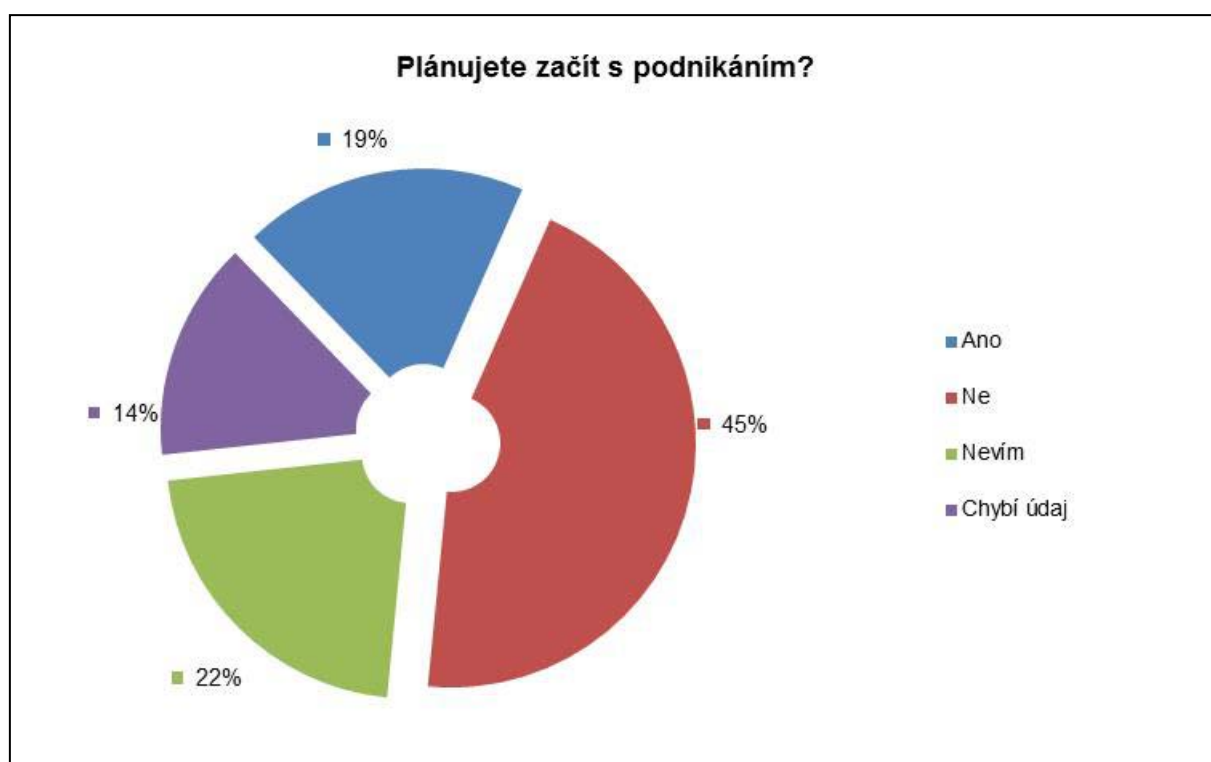
České neziskové prostředí očekává velké změny v souvislosti účinností nového občanského zákoníku (dále jen „NOZ“) od 1. ledna 2014. To s sebou nese řadu novinek, možností a příležitostí. Pro nadace se jedná zejména o možnost zapojit se do podnikání, případně vést podnikání vlastní. Proto byly nadace dotazovány na jejich názory a postoje i s ohledem na tyto očekávané skutečnosti.

Graf č. 11: Plánované změny v nadačním jmění v návaznosti na NOZ

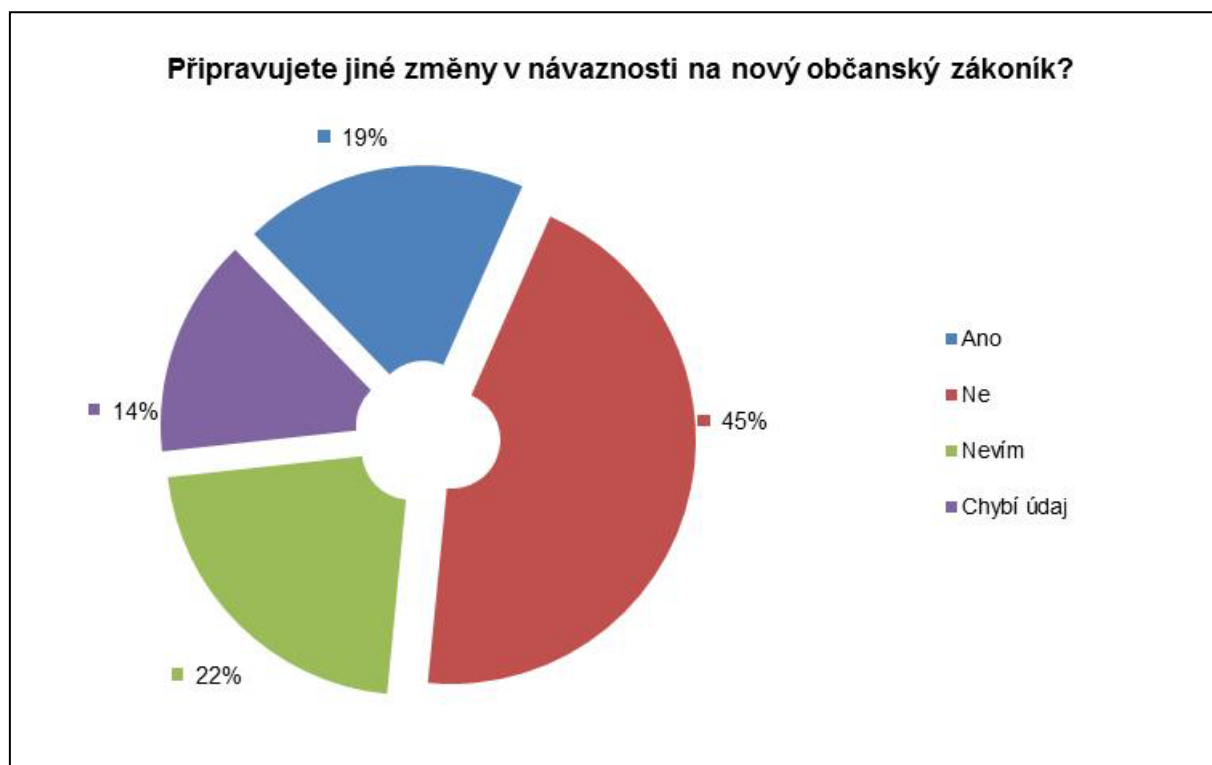
Pouze **15 %** respondentských nadací uvádí, že plánuje změny v nadačním jmění v souvislosti s nabytím účinnosti NOZ. Jinak z anketního dotazování vyplývá, že nadace zaujímají relativně konzervativní postoj a ve své většině zásadní změny nepřipravují.

Graf č. 12: Podnikání nadací od nabytí účinnosti NOZ

Zajímavým zjištěním je skutečnost, že téměř polovina, celých **45 %** dotázaných nadací, kategoričce vyloučila, že by plánovala začít s podnikatelskými aktivitami. Naproti tomu **19 %** dotázaných počítá, že možnosti podnikání využije. Jedná se o jednu z klíčových nových možností rozšiřování majetku nadací, kterou NOZ. Nadacemi obecně je podle našich informací přijímána velice pozitivně. Na druhou stranu některé právní normy jsou doposud stále v legislativním procesu, takže pro mnohé zástupce nadací je prozatím velmi obtížné zodpovědně se zorientovat ve výhodách a případných rizicích podnikání pro jejich subjekt.

Graf č. 13: Další změny v návaznosti na nabytí účinnosti NOZ

V poslední otázce zaměřené na očekávané změny v souvislosti s NOZ se ukázalo, že opět téměř polovina dotázaných nadací žádné změny nechystá. **19 %** nadací však změny připravuje, a to zejména ve svých zřizovacích listinách v tom smyslu, aby jim stávající dokumenty nekomplikovaly efektivní fungování nadace v kontextu aktuálních podmínek NOZ (např. podnikání apod.).

Příloha 1: Seznam dotazovaných nadací

F-nadace

Komunitní nadace Blanicko-Otavská

Kulturní a sportovní nadace města Náchoda

Nadace 700 let města Plzně

Nadace Adra

Nadace ARBOR VITAE

Nadace barokního divadla zámku Český Krumlov

Nadace Bezpečná Olomouc

Nadace Bona

Nadace CERGE-EI

Nadace české architektury

Nadace českého výtvarného umění

Nadace Český hudební fond

Nadace Český literární fond

Nadace Dagmar a Václava Havlových VIZE 97

Nadace Dětský mozek

Nadace Divoké husy

Nadace dobré dílo sester sv. Karla Boromejského

Nadace Euronisa

Nadace fotbalových internacionálů

Nadace Charty 77

Nadace ICN (Auxilia)

Nadace Javorník

Nadace Jedličkova ústavu

Nadace Kardiocentrum České Budějovice

Nadace Karla Pavlíka

Nadace knihoven

Nadace Landek Ostrava

Nadace Mezinárodní potřeby

Nadace města Letovice

Nadace na ochranu zvířat

Nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“

Nadace Naše dítě

Nadace nemocnice v Jablonci nad Nisou

Nadace Občanského fóra

Nadace Open Society Fund Praha

Nadace orientačního běhu

Nadace Pangea

Nadace Partnerství

Nadace Pražské komorní filharmonie

Nadace Preciosa

Nadace pro podporu hasičského hnutí v České republice

Nadace pro radost

Nadace pro rozvoj v oblasti umělé výživy, metabolismu a gerontologie

Nadace pro současné umění Praha

Nadace pro transplantace kostní dřeně

Nadace pro záchranu a obnovu Jizerských hor

Nadace prof. Vejdovského

Nadace rozvoje občanské společnosti

Nadace rozvoje zdraví
Nadace Rudolfa Löwyho a plzeňských židů na záchranu plzeňských synagog
Nadace sportující mládeže
Nadace sv. Františka z Assisi
Nadace táta a máma
Nadace Tomáše Bati
Nadace Umění pro zdraví
Nadace Universitas Masarykiana
Nadace Veronica
Nadace VIA
Nadace Zdraví pro Moravu
Nadace Život umělce
Olivova nadace
Purkyňova nadace
Společnost Duha, Nadace pro děti postižené mozkovou obrnou
Studijní nadace CS Cabot
Tři brány, komunitní nadace pro vědění, umění a civilizaci
Ústecká komunitní nadace
Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové
Vzdělávací nadace Jana Husa